

Dosarul nr. 2ra-979/22
2-18001585-01-2ra-15072022

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești – I. Botezatu
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat – D. Fugenço, L. Caraianu, A. Mironov

ÎNCHEIERE

17 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic),

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ministerul Afacerilor Interne împotriva Annei Cozub (Reznic), intervenienți accesorii Serviciul de Informații și Securitate și Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne cu privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire,

împotriva deciziei din 21 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a admis apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne, s-a casat hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 05 aprilie 2018 Ministerul Afacerilor Interne a depus cerere de chemare în judecată împotriva Annei Reznic, prin care a solicitat restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că la data de 20 septembrie 2013, prin ordinul rectorului (comandantului) Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI nr. 90 ef/st din 06 august 2013 „Privind admiterea la studii superioare de licență (ciclul I, locuri bugetare) la Facultatea științe polițienești a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, în anul de studii 2013 - 2014”, Anna Reznic a fost înmatriculată la studii de licență, finanțare bugetară.

La 06 august 2013 Anna Reznic a semnat angajamentul absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, prin care aceasta s-a angajat să activeze în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne 5 ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat, aceasta va restitui cheltuielile

suportate pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de ministrul afacerilor interne.

După absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare” prin ordinul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne nr. 293 ef. din 10 iulie 2017, Anna Reznic a fost numită (în bază de contract din 08 iulie 2017), în funcția de ofițer superior de investigații (pe perioada concediului pentru îngrijirea copilului a inspectorului principal Vladislav Răileanu) al Serviciului investigare fraude economice al Secției investigații infracțiuni al Inspectoratului de poliție Ciocana al Direcției de poliție a municipiului Chișinău a Inspectoratului General al Poliției, cu acordarea gradului special primar aferent corpului de ofițeri „inspector”.

Prin ordinul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne nr. 356 ef. din 16 august 2017 Anna Reznic a încetat serviciul în Poliție începând cu 18 august 2017, în corespundere cu prevederile art. 38 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, implicit depunerea cererii personale privind încetarea raporturilor de muncă, activând în cadrul subdiviziunii la care a fost repartizat doar 01 luni 10 zile din cele 60 de luni în care urma să activeze.

Astfel, perioada nelucrată a Annei Reznic constituie 58 luni 20 zile, iar în coraport cu perioada de activitate desfășurată de facto cheltuielile suportate de către Ministerul Afacerilor Interne constituie 109 652,7 lei.

În conformitate cu prevederile legislației în vigoare la data înmatriculării la studii a polițistului, cât și în conformitate cu contractul de muncă, acordul asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă și angajamentul de continuare a serviciului în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, polițistul care a absolvit Academia „Ștefan cel Mare” a MAI din contul bugetului de stat și a încetat raporturile de serviciu în primii 5 ani de activitate restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani.

Reclamantul a menționat că contrar prevederilor legale Anna Reznic nu a respectat prevederile pct. 2.1 al contractului individual de muncă, normele acordului asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă și nici angajamentul asumat ca și absolvent al Academiei „Ștefan cel Mare”, fapt care a dus la prejudicierea bugetului Ministerului Afacerilor Interne cu suma de 109 652,7 lei.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul Annei Reznic a sumei de 109 652,7 lei suportată cu titlu de cheltuieli pentru instruirea la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, care urmează a fi transferată pe contul Ministerului Finanțelor - Trezoreria de Stat, încasarea din contul Annei Reznic a cheltuielilor de judecată care vor fi suportate de către Ministerul Afacerilor Interne în legătură cu examinarea cauzei.

Prin încheierile din 08 august 2020 și din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii Serviciul de Informații și Securitate și Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne. (f.d. 69-70, 91, vol. I)

Prin hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Ministerul Afacerilor Interne împotriva Annei Cozub (Reznic), intervenienți accesorii Serviciul de Informații și Securitate și Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne cu

privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire ca fiind neîntemeiată. (f.d. 138, 157-160, vol. I)

Ministerul Afacerilor Interne, în termen, a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești.

Prin decizia din 21 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat s-a admis apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne.

S-a casat hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Ministerul Afacerilor Interne.

S-a încasat de la Anna Cozub (Reznic) în beneficiul Ministerului Afacerilor Interne suma de 109 652,70 lei suportată cu titlu de cheltuieli pentru instruirea la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI.

S-a încasat de la Anna Cozub (Reznic) în beneficiul statului taxa de stat de care a fost scutit Ministerul Afacerilor Interne conform normelor legale pentru examinarea cauzei în instanța de fond în sumă de 3289,58 lei și taxa de stat pentru instanța de apel în mărime de 2467,18 lei.

S-a încasat de la Anna Cozub (Reznic) în beneficiul Ministerului Afacerilor Interne cheltuieli de transport în sumă de 1317,63 lei. (f.d. 49, 50-61, vol. II)

În susținerea concluziei sale instanța de apel a constatat că la data de 20 septembrie 2013 prin ordinul rectorului (comandantului) Academiei „Ștefan cel Mare” nr. 90 ef/st din 06 august 2013 „Privind admiterea la studii superioare de licență (ciclul I, locuri bugetare) la Facultatea științe polițienești a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, în anul de studii 2013 - 2014” Anna Cozub (Reznic) a fost înmatriculată la studii de licență, finanțare bugetară. Angajamentul de 5 ani asumat de către Anna Cozul (Reznic) la data de 06 august 2013 a fost în acord cu prevederile art. 17 alin. (5) al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 (în vigoare la data semnării), care garantează că „persoana admisă la studii în Academia „Ștefan cel Mare” a MAI semnează un angajament de continuare a serviciului în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, după absolvirea instituției, pe un termen de 5 ani”, nefiind substituit printr-un alt angajament.

Concluzia instanței de fond privind respingerea acțiunii pentru faptul că după eliberarea din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Anna Cozub (Reznic) s-a reangajat la o altă instituție publică finanțată de la bugetul de stat, într-o funcție corespunzătoare specialității obținute, a fost recunoscută de către instanța de apel eronată, ori sursele financiare bugetare pentru instruirea polițiștilor sunt alocate expres și în mod individual Ministerului Afacerilor Interne, fără a indica că acestea pot fi utilizate și pentru instruirea personalului necesar altor autorități, inclusiv Serviciului de Informații și Securitate.

De asemenea, s-a reținut că Serviciul de Informații și Securitate dispune de propriile instituții de învățământ în care este instruit personalul său reieșind din specificul și domeniul de activitate. Necâtând la modul de finanțare, ele sunt entități diferite ale statului, cu drepturi și competențe diferite cărora nu le pot fi aplicate aceleași acte normative, sau excepții din actele normative. Serviciul de Informații și Securitate și Ministerul Afacerilor Interne au bugete diferite, iar ultimul la capitolul de cheltuieli conține compartimentul cu denumirea „învățământ public și serviciile

de educație, învățământ superior”. Astfel, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne anual instruieste angajați, care ulterior, conform repartizării Comisiei de Stat urmează să activeze anume în subdiviziunile Ministerului.

Instanța de apel a mai reținut că Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea poliției și statutul Polițistului și Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nu prevăd careva excepții, respectiv Anna Cozub (Reznic) urma să activeze strict în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne și nicidecum în altă instituție a statului finanțată de la bugetul de stat.

Subsecvent, instanța de apel în temeiul prevederilor art. 94 din Codul de procedură civilă a ajuns la concluzia de a încasa cheltuielile de judecată de la Anna Cozub (Reznic).

La data de 20 iunie 2022 Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic) au declarat recursuri, solicitând admiterea recursurilor, casarea deciziei din 21 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat, cu menținerea hotărârii din 07 iulie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești. (f.d. 92-95, 100-103, vol. II)

În motivarea recursurilor recurenții au invocat că instanța de apel nu a aplicat prevederile pct. 4¹ din Hotărârea Guvernului nr. 923 din 04 septembrie 2001 cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de stat, precum și nu s-a demonstrat cuantumul real al cheltuielilor suportate, fiind prezentate niște calcule generale care conțineau și alte cheltuieli care nu sunt justificate.

De asemenea, recurenții au menționat că potrivit angajamentului absolventului Academiei „Ștefan cel Mare”, semnat de către Anna Cozub (Reznic) la 06 august 2013, în cazul încetării raporturilor de serviciu în primii 5 ani de activitate, se vor restitui cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani. Anna Cozub (Reznic) din 06 august 2013 până la 18 august 2017 deși se afla la studii, dar se considera angajata Ministerului Afacerilor Interne, fapt confirmat prin ordinul MAI nr. 110 ef/st din 20 septembrie 2013. Astfel a activat în Ministerul Afacerilor Interne 4 ani 12 zile, dar nu 1 lună 10 zile, cum a indicat Ministerul Afacerilor Interne. Totodată, s-a specificat că Anna Cozub (Reznic) activează în continuare în cadrul Serviciului Informații și Securitate.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererile de recurs sunt îndreptate împotriva deciziei din 21 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, acestea sunt depuse de către Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic), care au calitatea procesuală de intervenient accesoriu și pârâtă și sunt îndreptățiti să o conteste, nefiind depuse repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la data de 21 februarie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a fost expediată în adresa recurenților Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic) la 15 aprilie 2022, fiind recepționată de Serviciul de Informații și Securitate la 21 aprilie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 64, vol. II), iar confirmarea recepționării de către Anna Cozub (Reznic) la materialele cauzei nu este.

Recursurile, declarate la 20 iunie 2022 de către Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic), sunt în termen.

La data de 15 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a notificat participanților copia recursurilor motivate, explicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs.

La 27 iulie 2022 Ministerul Afacerilor Interne a depus referință, solicitând respingerea recursurilor declarate de către Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic), deoarece decizia instanței de apel este legală și întemeiată.

La 17 august 2022 Academia „Ștefan cel Mare” a MAI a depus referință, solicitând respingerea recursurilor declarate de către Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic) ca fiind inadmisibile, cu menținerea deciziei din 21 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat.

Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs formulate de către Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic), sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recursuri, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul

în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic), asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic) și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic), ca fiind inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Serviciul de Informații și Securitate și Anna Cozub (Reznic), împotriva deciziei din 21 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh